D 373/32

LELTÁROZVA 1963

A

BUDAPESTI X. KERÜLETI

TISZTVISELŐTELEPI

MAGYAR KIRÁLYI

ÁLLAMI FŐGIMNÁZIUM

— TIZENHARMADIK —

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1920—21. ÉVRŐL.

1115

KÖZZÉTETTE:

KERÉKGYÁRTÓ ÁRPÁD

FŐGIMNÁZIUMI IGAZGATÓ.

BUDAPEST, 1921

VÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

1976
1985
2012

I.

Iskolánk multja.

A budapesti X. kerületi tisztviselőtelepi állami főgimnázium 1904 szeptember 17-én nyilt meg a VI. kerületi állami főgimnázium fiókintézeteként. Az iskolára azért volt szükség, mivel az akkori beiratásoknál igen sok I. osztályos tanuló kiszorult a középiskolából, s azok javarésze a VIII. és IX. ker. külső részén lakott, tehát a tisztviselőtelephez közel eső területeken. Önállóvá az intézet 1907. évi augusztus 2-án lett. Az első érettségi vizsgálatot 1912-ben tartotta.

Az első osztályok a X. ker. Rezső-téri elemi iskola emeletén voltak. Amikor a vendégül fogadó iskola szűknek bizonyult, egyes osztályokat a kaszinó szobáiban kellett elhelyezni. 1911 május 1-én vonult be ünnepélyesen az ifjúság a még nem teljesen kész új épületbe. Sajnos, az épület mindmáig sincs befejezve: a tornaterem, a műhelyek és a szolgalakások megépítését a közbejött háború lehetetlenné tette. Nem fejeződhetett be az intézetnek modern irányban tervezett fürdője sem.

Iskoláink eddigi igazgatói: Gaal Mózes (1904—1918), Oberle Károly (1918—19), Kerékgyártó Árpád (1919).

Iskoláink eddigi tanárai: Lehr Andor †, Kristóf József, Horváth Béla, Simon József, Zilahy László, Szalay István, Klima Lajos, Martos János, Miskovszky Ernő, Schmidt Pál, Thegze Gerber Jenő, Lukácsi György, Zboril Albin, Liebermann Manó, Halka Lajos, Balázs István, Peténvi István, Simon László, Vargha György, Boltizsár József, Görög Imre, Baranski László, Kronberger Ede, Pál Mózes †, Kőszegi László, Böszörményi Jenő, Nógrádi László, Fehrentheil Henrik, Fodor Árpád, Cseley József, Széky István, Horn Antal, Hlavathy Imre, Pap Illés, Kimnach Ödön, Lenkey Dezső, Gaál István, Várdai Béla, Babits Mihály, Kovalik Antal, Martony Elek, Marjay Károly, Sebestyén Jenő, Geduly Olivér, Gombos Ferenc, Fogel József, Alszeghy Zsolt, Szabados Gyula, Dávid István, Borz Gyula †, Algöver Andor, Streitmann András, Szabó Ferenc, Soós Sándor, Bittera Gyula, Haller György, Bonkáló Sándor, Schultz Aurél, Varga Tivadar, Schöner Ferenc, Alliquander Lajos, Hartmann János, Eskulits Ferenc, Will Péter, Kalocsay Ferenc, Dörner István, Szendrey Zsigmond, Ughy Endre, Almássy Imre, Simon Géza, Endrei Kálmán †, Szira Béla, Gedeon Gyula, Szidarovszky János, Hunyady József, Csehély Aladár, Lehoczky József †, Szerető Géza, Zöldi Mihály, Kárpáti Győző, Kritsfalussy István, Tihanyi Béla, Kiss Nándor, Hollós Gyula †, Ciez-Csizz János, Pap Gyula, Sass Béla, Osztrogonac Ferenc, Krizsán Gyula, Kovács Sándor, Csepreghy Kálmán, Dubovitz István, Laky Sándor, Humayer Károly, Szuchovszky Lajos.

Iskolánk az 1919—1920. iskolai évben fennállásának 17. évét töltötte be.

FŐVÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

II.

Iskolánk az 1920—1921. iskolai évben.

A jelen idők jellemzésére keresve sem lehet jobb hasonlatot találni a vihartól felkorbácsolt tengernél. Az orkán már elült, a fellegek csak a hátunk megett maradt látóhatárt festik be sötétre, felettünk és előttünk biztatóan kéklik az égbolt. A merészen előre törtető hajót még mindig megrázza egy-egy hullámverés. A tenger nem tudja a vihart rögtön elfelejteni. A hullámok még rendre kergetik egymást, csak a tarajuk kisebb, csak a hosszuk lett nagyobb. Hiába, nincsen ugrás a természetben. Csak lassan váltja fel a fergeteg örvényeit a szélcsend elsimult tükre.

Az iskolánk hajója a mult tanévben is a szél utáni hullámokkal küzdött. Egy-egy nagyobb megingás figyelmünkbe idézte, hogy körülöttünk valahol még dúl a vihar, hogy még mindig erős kézzel kell a kormány kerekét tartani! A nehézségek még csak részben múltak el.

Az újjáépítés nehéz napjaiban a közoktatásügy vezetését megbízható kezek irányítják. A nagyérdemű Haller István miniszter ügykörét a kiválóságáról régen ismert Vass József dr. vette át. Haller István maradandó nevet jelent közoktatásunk történetében. A középiskola új rendtartása számos olyan újítást jelent, amelynek a magyar középosztály megújítása mellett munkás nemzedék kinevelése a célja. Magyarországot csak a munka mentheti meg.

Ezt az igazságot hirdettük mi is szüntelen a tanulók előtt. Az iskolának még mindig nagy nehézségekkel kell megküzdeni és ezeket a nehézségeket csak fokozott munkával lehet ellensúlyozni!

A tanári kar személyi összetételében bekövetkező gyakori változás semmi esetre sem előnyös jelenség. A nagy szünidő alatt ragadta el közülünk fiatal, de kiváló kartársunkat, Lehoczky Józsefet, a pusztító járvány. Lehoczky működését a pécsi városi kereskedelmi iskolánál kezdette meg. Ennek az intézetnek volt a háború előtt rendes tanára. Végigküzdötte a világháborút. Amikor leszerelt, Pécs már idegen karmok közt vergődött, haza nem mehetett. A politika szekere már kezdett balra kanyarodni. A csakhamar kitörő kommunizmus alatt állást nem vállalt. Amidőn a megújhodásban munkát kért, alkalmazta az állam, de csak — helyettes tanárnak! Ez a mellőzés méltán elkeserítette a kiváló képességü, szeretetreméltó fiatal tanárt. Tanítványait őszintén szerető, kiváló eredményt elérő lelkes, buzgó kollégát vesztettünk el benne.

Alig kezdődött meg a tanítás, ismét gyász-zászlót tűztünk az épület homlokára. A halál ismét a fiatal kartársaink között szemelte ki áldozatát. Endrei Kálmán dr. volt a második áldozat. Endrei Kálmán dr. is a harctérről került a katedrára. A gyilkos kórt ott szerezte, ahol a lelkiismeretes tanár ember buzgalmával éppen úgy nem kímélte magát, mint amikor semmi időt sem sajnált, hogy tanítványai tudása növelésével szolgálja a hazát. A könyv csakhamar kihullott kezéből. Amikor a szünidő végefelé megkapta rendes tanári kinevezését, már tudtuk, hogy ez az öröm csak utolsó napjait deríti fel. Nagy tudása, kiváló ügybuzgalma sikerben gazdag életet biztosítottak volna számára. Nyugodjanak mindketten békében. Az örök világosság fényeskedjék nekik!

* * *

A kispesti fiókintézetünk további osztályt nyitván meg, Zöldi Mihály rendes tanár oda nyert beosztást. Will Pétert az erzsébetfalvai gimnáziumhoz helyezte át a minisztérium. Az utóbbi áthelyezés az intézet szépen induló mennyiségtani szemináriumának halálát is jelentette.

Hlavathy Imre dr. önmaga kérte az V. ker. főgimnáziumhoz való áthelyezését. A közlekedés nehézségei indították arra, hogy szeretett régi intézetétől megváljon. Kollégái és tanítványai szeretete kiséri új működési helyére. Görög Imre dr. hosszú hadifogságból Szibériából visszatérve annyira megrongált egészségi állapotban érkezett, hogy kénytelen volt nyugalomba menni. Pap Gyula ref. hitoktatót egyházi hatósága helyezte más elfoglaltsági körbe. Bittera Gyula dr. rendes tanár a kaposvári illó olajgyár igazgatója lett, ennek következtében állásáról lemondott. Végezetül Sass Béla ág. h. ev. hitoktatót kellett nélkülöznünk a második félévben, aki a magyarság érdekei előmozdítására külföldre távozott.

A távozó kollégák helyei csak részben nyertek betöltést. Visszatért körünkbe a Néprajzi Muzeumtól Szendrey Zsigmond dr., Bittera dr.-t eleintén Podhradszky Kálmán, majd hosszabb szünet után Dubovitz István helyettesítette. Intézetünkhöz nyert beosztást Csepreghy Kálmán dr., a fiumei főgimnázium volt tanára. Lelkes magyar érzésű tanerőt nyertünk benne, aki Fiumében a tengerészeti akadémián is méltón képviselte a magyar szellemet. Pap Gyula helyét Laky Sándorral töltötte be a ref. egyházi hatóság, és végül Sass Bélát Szuhovszky Lajos helyettesítette. Az egészségtant Humayer Károly dr. tanította, aki az iskolaorvos tisztét is betöltötte.

A személyi változásoknál nem kisebb akadály volt az iskola életében a fűtőanyag drágasága. Az 1919—1920. tanévben alig volt télen fűtés az intézetben. Nemcsak a fűtőanyag hiánya, hanem a fűtőberendezés bajai is lehetetlenné tették az intézet fűtését. A központi fűtésben az oláhok igen nagy károkat okoztak. A hiányok pótolva még ma sincsenek. A központi fűtés berendezése egyébként is olyan, hogy vele takarékos fűtés nem eszközölhető. Az igazgató előterjesztésére a V. K. M. kályhákkal látta el a tantermeket, amelyek füstcsöveit kémények hiányában a szellőző berendezésbe vezették. A fűtőanyagot azonban csakis a szülők áldozatkészségével tudtuk biztosítani. Minden tanuló heti 5 K-át hozott fűtésre. A tanítás folytonosságát még ez az önkéntes és el kell ismernem, hogy a szülőktől nagy készséggel adott adomány sem biztosíthatta az egész téli időre. Először október 30-tól nov. 3-ig, majd nov. 22-től dec. 9-ig szüneteltünk, mert a fakiutalás késett, bár igen korán kértük. Dec. 16-tól január 15-ig általános szünet volt minden iskolában, sőt az első osztályok nov. 15-től szüneteltek járványszünet címén! Febr. 3-tól kezdve a fűtőanyag megfogyatkozása miatt csak minden második napon volt az egyes osztályokban tanítás, majd, március 1-től 8-ig a fűtőanyag teljes kifogyása miatt teljesen szüneteltünk. Sajnos, a hideg időjárás korán kezdődött és sokáig tartott. A tiszti főorvos csak abba egyezett bele, hogy napsütés idején a déli órákban tartsunk a fűtetlen termekben órákat. Így kínlódtunk március 21-ig, a húsvéti szünet kezdetéig. A tanítás teljes óraszámmal csak márc. 30-án kezdődött meg, de az északi fronton levő osztályokban még akkor is csak 11° C. volt és így ezeket még néhány napig keservesen kieszközölt szénnel fűteni kellett! A szülők összesen 46.565 K-t adtak fűtésre.

Még egy külső körülmény szerepel a tanítás akadályai között. Az ifjúságot a legkülönbözőbb tényezők igyekeznek igénybe venni a legújabb időkben.

Napirenden voltak a legkülönbözőbb, egyébként tiszteletreméltó céllal rendezett ünnepélyek, felvonulások, előadások, hangversenyek stb. stb., amelyeken az ifjúság mint statiage szerepelt. Nem gondolják meg azok, akik ezeket rendezik, hogy ezek az alkalmak, ha netalán alkalmasak is voltak arra, hogy az ifjúságban a haza iránti szeretetet öregbítsék, sokkal nagyobb kárt okoztak azzal, hogy részben a munkátlanságra szoktatták az ifjúságot, részben hozzájárultak a fegyelem lazításához és főleg kizökkentették azt a tanulás légköréből. A hazafias szellem ébrentartása és erősbítése az iskolának úgyis első feladata volt és ezt a feladatot teljesítette is minden lehető módon!

* * *

A vázolt nehézségekhez még az iskolától független tényezők is közrejátszottak az eredmény csökkentésében. Növendékeink nagy része a középosztályból kerül ki. Abból az osztályból, mely legjobban küzködik az élet nehézségeivel. A tanulók rosszul tápláltak, a szülők kereset után futkosván nem kisérhetik otthon figyelemmel őket, sőt gyermekeiket a házi dologban is felhasználva elvonják őket a tanulástól. Nem egy tanulónk részben saját keze munkájára van utalva, hogy a szülei fentartásához hozzájáruljon! Ilyen viszonyok között valami nagy eredményt aligha várhatunk! És ha mindezek felett tekintetbe vesszük, hogy több év hiánya áll mögöttünk, akkor ne csodálkozzunk a bukások nagy számán. A tanári kar mindent meg akart tenni, hogy gyakorlati pályára terelje azokat, akikben a tanulásra elég tehetséget és szorgalmat nem lát. Az új rendtartás utasításával élve az I. félév végén két I. oszt. és 12 V. osztályos tanulót más pályára utasított. Sok ismétlő tanuló látva, hogy munka nélkül sehogy sem boldogul, kilépett az intézetből. Ugy vélem, sokkal nagyobb szolgálatot teszünk a hazának, ha egy boldogulni és dolgozni tudó nemzedéket, mintha lusta heréket bocsátunk ki az életbe. Mindazonáltal a növendékek előrehaladása emelkedett a multhoz képest. A szakfelügyelő urak gyakran látogatták az intézetet és a tanulók előrehaladását élénk figyelemmel kisérték.

A fegyelem is örvendetesen haladt ebben az esztendőben. Az intézet belső fegyelme ellen már semmi kivetni való nem merült fel. Felvonulások alkalmával a tanulók mindig olyan fegyelmezetten viselkedtek és oly katonás magatartást tanusítottak, hogy nem egyszer kivívták az illetékes tényezők dicséretét.

Egy-egy fegyelmi ügy azonban még mindig arra enged következtetni, hogy ha a külső fegyelem már helyre is állt, a kommün rombolása még mindig nincsen teljesen kiküszöbölve. Sok kisebb-nagyobb vétség fordult elő a tulajdon szentsége ellen. Egy ilyen okból indított fegyelmi vizsgálat reá világított arra, hogy a mult felfordulásai között hogyan nevelődött ifjúságunk az ezen irányú könnyelműségre. A vizsgálat kiderítette, hogy a kommunt követő oláh megszállás idején, miután az oláh katonák a szertárakat feltörték, szabad utat engedtek az ifjúság egy részének a tanári kar elől elzárt épületbe és arra bíztatták őket, hogy hordják el annak felszerelését. Oláh asszisztencia mellett saját tanulói fosztották ki részben az intézetet. Micsoda szomorú perspektiva! A tanári kar nagy súlyt helyezett arra, hogy a tanulók vallási kötelességeiknek megfeleljenek. A róm. kath. és Sass Béla működése idején az ág. h. ev. növendékek istentiszteletét a díszteremben tartottuk meg. A díszteremben a szülők és egyesek jóvoltából díszes oltárt állítottunk, melyet 1921 máj. 1.-én maga a pápa ő szentsége követe, Schioppa Lőrinc pápai nuncius áldott meg ünnepé-

lyesen. A tanuló ifjúsághoz leereszkedő nunciust a tanári kar nevében Csepreghy Kálmán dr. olaszul, a tanulók nevében Rosa Ernő V. o. tanuló franciául üdvözölte. A nuncius úr ő nagyméltósága meleg, szeretetteljes szavakkal fordult az ifjúsághoz és a haza szeretetére és az erények ápolására buzdította őket. Fogadja ez úton is hálánk kifejezését. A róm. kath. tanulók több izben járultak az Úr asztalához és ilyenkor a tanári kar nagy része csatlakozott hozzájuk. Husvét előtt P. Elsasser S. tartott mély hatást keltő lelkigyakorlatokat.

* * *

Az iskola épülete még mindig igen szomorú állapotban van. A V. K. M. csak egy összegben 344.199 K-át fizetett ki a vállalkozónak javításokért és ez még mindig csak kis töredék a végrehajtásra váró munkálatok tömegében! Minden vihar egész sereg ablakkal végez, mivel a kitt mindenütt hiányzik. A tető, a vakolat tönkrement állapotban van. Tősgyökeres javításra pedig csak a helyzet enyhülése idején számíthatunk.

* * *

A hazafiúi érzés ébrentartására és megszilárdítására szolgáltak ünnepélyeink. Szept. 4.-én volt az évmegnyitó ünnepély, okt. 8.-án Kritsfalussy István dr. tartott saját felvételeivel kisért vetítettképes lelkes előadást az aradi véranukról. Okt. 6.-án gyászünnepélyünk volt, melynek Kovács Sándor rendes tanár méltatta a nap jelentőségét. Március 15.-én pedig Almássy Imre, az Önképzőkör vezető tanára tartotta a mélyreható beszédet. Június 12.-én Battlay Gábor dr. fővárosi bizottsági tag intézett lelkesítő beszédet a „magyar jövő" ünnepélyre összegyült ifjúsághoz és végre jún. 29.-én az évzáró ünnepélyen búcsúzott az ifjúság az iskolától. A mult évben megkezdett gyakorlat, hogy az évzáró ünnepélyen a távozó önképzőköri elnök beszédben adja át megőrzésre a zászlót a jövő évre már a tanév végén megválasztott elnöknek.

Az ifjúság részt vett évközben az irredenta szobrok leleplezésén, júniusban pedig Szent István király dicsőséges Jobbjával tartott körmeneten.

* * *

Az intézet növendékeinek egészségi állapota kielégítőnek nem mondható. Igen nagy a tüdőcsúcshurutos növendékek száma. Sokan hagyták abba betegségük miatt tanulmányaikat. Az intézet két növendéke esett a nehéz idők áldozatául: Simoncsics László VIII. A. és Kovács Aladár VIII. B. oszt. tanuló. Mind a kettőt tanulmányai befejezése előtt ragadta el a kérhetetlen halál.

* * *

A tanítás támogatására szolgáltak: a műhelygyakorlatok és a kirándulások.

A lakatos és esztergályos műhelyt, amelyben 10 tanuló vett részt, Simon László tanár, a könyvkötő műhelyt Fodor Ferenc könyvkötőmester — 16 tanítványa volt —, az asztalos műhelyt pedig Benkő Imre műszaki altiszt vezette. Az utóbbit 20 tanuló látogatta.

A kirándulások száma is gyarapodott. Az I. oszt. három izben ment a Budai hegységbe Simon Géza tanár vezetésével. A III. A. oszt.-t Szendrey Zs.

-dr. a Néprajzi Múz.-ba vezette. A III. B. osztály Kerékgyártó igazgató vezetése alatt a Jánoshegyen volt, majd más izben a Nagykovácsi patak áttörésénél. A IV. B. oszt.-t Vargha Gy. dr. szakfelügy. és Osztrogonac osztályf. egy izben a Hármashatárhegyre s onnét Aquincumba, más alkalommal a Néprajzi Múzeumba és végre Budaörsre vezették. A felső osztályok áprilisban mind megtekintették a Benczur-kiállítást. Több apró növénytani kirándulás volt a Népligetbe.

Az intézetben a következő rendkívüli tárgyak voltak:

1. Angol tanfolyam. Tartotta Kárpáti Győző. Résztvett: 8 tanuló.
2. Gyorsírás. Tartotta: Szendrey Zsigmond dr. Résztvett: 36 tanuló.
3. Hegedü. Tartotta: Thegze Gerber Jenő. Résztvett: 20 tanuló.
4. Karének. Tartotta: Thegze Gerber Jenő. Résztvett: 40 tanuló.

Az ifjúsági egyesületek is lassan új életre kelnek. Müködött:

1. Az Önképzőkör. Vezető tanára: Almássy Imre, elnöke: először Horváth János, majd Groh István VIII. oszt. tanulók.

Az Önképzőkör az eddigi szokástól eltérőleg nem a tanév elején, hanem még az elmult tanév végén alakult meg. Ezt a változtatást azért hoztuk be, hogy az Önképzőkörnek ideje legyen a nyári szünetben a tanévmegnyitó ünnepélyre előkészülni.

Iskolai ünnepélyt négyszer tartottunk, rendes gyülésünk pedig kéthetenként egyszer volt. A rendes gyülések tárgya volt eredeti dolgozatok bemutatása és az előadásban való gyakorlás.

2. Mária Kongregáció. Praesese: Ciez Csizz János hittanár, prefektusa: Bucsek Nándor VI. o. tanuló. Febr. 2.-án történt 43 tanuló jelöltté való felvétele.

3. Cserkészet. Eleintén Tihanyi Béla tornatanár, később Ciez Csizz hittanár volt a parancsnoka. A két örsben 24 tanuló vett részt. A csapat neve: 107. számú Csizz-csapat.

4. A Sport-Kör Tihanyi tornatanár vezetésével a kezdet nehézségeivel küzdött. A tornaterem hiánya igen nagy nehézséget okoz a sport fellendítésében. Az atletikára fektették a fősúlyt. Ifjúságunk példás fegyelmezettségével és felvonulásaival minden versenyen feltünt. A B. E. A. C. rendezésében a Blazsek-féle football vándordíjért tartott versenyen az intézet csapata 3:0 arányban verte meg a IV. ker. közs. főreáliskolát és 3:2 arányban a kőbányai áll. főgimn.-ot, a Barcsay-utcai főgimn.-tól azonban 1:0 arányban vereséget szenvedett. A VIII. ker. főreál versenyén Kulcsár VIII. o. tan. a 800 m. síkfutás második díját nyerte. A katonai céllövő-tanfolyamon Szilágyi Sándor főhadnagy vezetésével 60 tanuló vett részt kiváló eredménnyel. Résztvett az intézet még a katonai körletpar. stafétafutó versenyén. Jún. 28.-án atletikai versenyt rendeztünk. Az eredmény csak a jövő évi értesítőben lesz közölhető.

* * *

Hálás és köszönő szívvel kell megemlékeznünk mindazokról, akik az intézetet és az ifjúságot bármivel is segítették. Amint már említém, a szülők fütésre 46.565 K-át adtak össze. Állami pénzből 15.000 K-át költöttünk erre a célra. A mult évből fenmaradt 213 K-át a behordók borravalói emésztették fel. A begyült összeg ez évben állami elszámolás tárgya. Szántó Ferenc úr karácsonyra 2000 K-át juttatott az igazgató kezéhez. Ugyanerre a célra adakoztak még: Rósa Ernő úr 1000 K-át, Weszely János úr 100 K-át, Balassa Ferenc úr

45 K-át, apró adományok és az osztályok gyüjtéseiből befolyt 360 K. Ez összegekből karácsony délelőttjén ünnepélyt rendeztünk a waggonlakó és menekült tanulóink számára és ugyanakkor a feldíszített karácsonyfa alatt Jakab Mihály I., Képes Ferenc és Kastaly Zoltán II., Akantisz Rezső, Dániel Zsigmond, Holczinger János, Kocsis III., Hunyady József IV., Abrugyán János, Péterfy Jenő V., Kocsis Béla, Kritsfalussy István, Ringeisen Antal és Simon László VI. 100—100 K, Bogdán Albert, Pénzes és Szentpétery VII., Csák Gusztáv, Faller István, Radvánszky Tibor és Walker Olivér VIII. oszt. tanulók pedig 200—200 K szeretetadományt kaptak. Mind menekült ifjú! 200 K nem lévén átadható, az évvégi jutalmazásnál használtuk fel. A T. E. V. É. L. javára indított gyüjtés 594 K-át eredményezett. Az intézet mellékhelyiségeinek rendbehozására szükséges összeg nagy részét, 2019 K-át, a tanulók adták össze. A tanév végén Demkó Dezső vezérigazgató úr 500 K-át, Rósa Ernő úr 500 K-át, Mészöly Áron ny. főszolgabíró úr 300 K-át, Szaitz László úr, a Tisztv.-telepi Kaszinó elnöke 100 K-át és Horváth József úr 100 K-át adományozott jutalomdíjakra. Az ifj. könyvtár büntetéspénzeiből befolyt 500 K ugyancsak jutalomdíjakra szolgált. Az így összegyült 2200 K-ból 22 jutalomdíj került ki, à 100 K. E díjakat szorgalmukért és jó előmenetelükért a tanári kar Baránski Frankl, Lőrincz I., Till és Jezerszky II., Brozák III., Márky, Gárdonyi és Nagy Sándor IV., Reőthy és Kiss Elemér V., Csobánczy Domonkos, Timár és Tóth József VI., Zoltán László, Tóth Lajos VII. és Kulcsár érettségit tett tanulóknak itélte oda. Rakován érettségizett tanuló a betörött ablakokra fizetett összegből maradt 150 K-át kapta jutalmul. Bujda III. oszt. tanuló a magántanulók javító vizsga díjaiból befolyt 100 K-át kapta segítségül és jutalmul. Az Első Hazai Takarékpénztár 200 K adományából a Segítő Egyesület 100 K-t Kritsfalussy VI. o. tanulónak juttatott nagy buzgalmáért. A Lung-féle alapítvány kamatait Lux I. és Pillis VII. o. kiváló tanulóknak adományoztuk. A Kósa Lacika-alapítvány nyertese: Adámy VI. o. tanuló. A Meister Imre-alapítványé Havas érettségizett, a Várdai-alapé Herczeg VIII., a Lehr-alapé Császár VII., a Gaal-alapítványé: Szilágyi VII. o. tanulók. Nehány könyvadományról is beszámolhatok. Az Orsz. Testnevelési Tanács az 1920. évi Atlétikai Évkönyvet küldte meg, amelyet a kar Medveczky V. A. oszt. tanulónak itélt oda. Varsányi Emil dr. műegy. tanár Tormay Cecil Bujdosó könyvét adta jutalomkönyvnek. Győry érettségizett növendék lett méltó nyertese. Szerető Géza tanár Katona Bánk Bánját Tóth Lajos VII. o. növendéknek adományozta kiváló előrehaladása miatt és Vajthó László Német Anthologiáját a tornában kiváló tanuló jutalmazására. *Fogadják a nemes szívű adományozók hálás köszönetünket.*

* * *

A szertárak anyaga a csekély tanszerátalány miatt alig gyarapodott. A tanszerátalányt a folyóiratok előfizetése jóformán kimerítette. Apró szükségleti cikkeket és vegyszereket szereztünk csak be. Radák Károly I. o. tanuló 1 drb. kitömött gatyás ölyvet, Csák Károly mérnök számos vasércet ajándékozott a természetr. szertárnak. Apróbb ásványdarabokat adtak még Fischoff Mór és Kupferstein Imre VI. o. tanulók. A lakatos műhely számára Simon László tanár úr kezeihez Demkó Dezső, Liebermann Mór, Mészöly Áron és Szántó Ferenc urak 1000—1000 K-át adományoztak. Fogadják hálás köszönetünket. Nem kisebb köszönet illeti a Ganz Danubius gyárat, mely egy orsós vas esztergapadot engedett át használatra az intézetnek. A mult évi

liceum jövedelme 2001 K 50 f összeggel együtt 6001 K 50 f állt Simon László tanár úr rendelkezésére. Ezért az összegért szerszámokat rendeltünk az oláhoktól elvitt anyag pótlására. Eddig 3000.01 K értéken kaptunk szerszámokat, a további összeg erejéig a szállítás folyamatban van. A műhelyek rendbehozására a V. K. M. 10.000 K-át adományozott rendkivüli átalányul. Az összegből mind a három műhely részesült.

A történelmi szertár 267 drb. diapozitivvel gyarapodott az Orsz. Tanszermúzeum jóvoltából.

A tanári könyvtár gyarapodása a V. K. M. jóvoltából: Alszeghy: Magyar drámai emlékek. Császár: Deákos költők. I. Bayer: Szigeti drámái. Négyessy: Gróf Zrinyi művei. I. Szücs: Bajza művei. I. Kéki: Tompa művei. I. Varsányi Emil dr. Tormay Bujdosó könyvét adományozta. Az Orsz. Testnev. Tanács ajándéka továbbá Proff: A svéd torna vezérkönyve. Az Orsz. Tiszabizottságé Tisza emlékkönyv 2 péld.

Az ifj. könyvtár az utóbbi műből, valamint Varsányi dr. adományából szintén két, illetve egy példányt kapott. Hálás köszönetünk az adományokért.

Nagy jótétemény volt intézetünk tanulóira nézve az Amerikai Konyha, amelyet Szomják Sándorné polgári iskolai tanárnő vezetett a diákmenza termében. Átlag 80 növendék részesült az ebédeltetésben. A konyhának anyaggal való ellátását később a Nemzetközi Gyermekmentő szövetség vette át (Union internationale de secours aux enfants, Geneve). Hálás köszönet illeti Szomják Sándornén kívül Szendrey Zsigmond dr.-nét, a konyha helyettes vezetőjét és Bacsinszky Béláné tanítónőt, étkezési felügyelőt. A gimnazistákon kívül mintegy 120 polgári iskolás tanuló is az épületünkben kapta az ebédet.

* * *

Meg kell még emlékeznem arról a veszedelemről is, amely az intézetet az utóbbi időben fenyegette, de amelyet előre láthatólag sikerül teljesen elhárítani. Ez a veszedelem talpra állította a gimnázium érdekében az egész tisztviselőtelepet és az államvasúti koloniát. A Néprajzi Múzeum elhelyezésével kapcsolatban forogtunk abban a veszedelemben, hogy az intézetünk épületét a nevezett múzeum veszi át, a tanulókat pedig felosztják a Tavaszmező-utcai főgimnázium és a Mester-utcai főgimnázium között. Akik a tervet felszinre vetették, arra hivatkoztak, hogy intézetünkben évenkint kevesbbedik a tanulók száma. Az intézet megölésére akarták felhasználni ezt az örvendetes körülményt. Valóban a kispesti gimnázium megnyitása óta évről-évre kevesebb az osztályaink száma, de még mindig 14 oszt. van, jóllehet az épületben csak 12 oszt. terem épült! Normális méretű akkor lesz ez az iskola, ha majd nyolc 30—40 tanulós osztálya lesz! Más oldalról a tisztviselőtelepi és koloniabeli ifjúság másutt mindenütt zárt ajtókra talál, mert a Mester-utcai és a Tavaszmező-utcai gimnázium is olyan tömött, hogy az előbbi az osztályainak egy részét barakkokban, a másik pedig bár saját épületében, de d. u. kénytelen elhelyezni. Itt is meg kell köszönnöm mindazok támogatását, akik az iskola ügyét magukévá téve eljártak az illetékes fórumoknál. A veszély megmutatta, hogy ez az iskola hozzánőtt a lakosság szívéhez és az kész az annak idején nagy nehézségekkel megszerzett intézetet meg is védeni. Reméljük, hogy a Múzeum elhelyezésével a kérdés kedvező megoldásra talál.

III.

A tanári testület működési köre.

1. Hatóságok.

A budapesti X. kerületi tisztviselőtelepi m. kir. állami főgimnázium fentartója a magyar állam. Iskoláink a vallás- és kzoktatásügyi minisztérium rendelkezése alatt áll. A minisztériumi középiskolai ügyosztály főnöke: **Viszota Gyula dr.** tankerületi kir. főigazgató, a M. T. Akadémia tagja. A budapesti tankerület főigazgatója: **Pintér Jenő dr.** tankerületi kir. főigazgató, a M. T. Akadémia tagja. (Főigazgatóság: I., Attila-u. 1—3., II. em.)

2. Tanári testület.

a) Igazgató: **Kerékgyártó Árpád.** Szaktárgyai: természetrajz, földrajz. Tanította a földrajzot a III. b osztályban heti 3 órában. Tanári szolgálati éveinek száma: 16, ebben az iskolában: 2 év. Lakik: X., Hungária-körut 347.

b) A tanári testület nyugalmazott tagjai: **Simon József, Nógrádi László dr., Görög Imre dr.**

c) A tanári testület rendes tagjai: 1. **Almássy Imre** r. tanár, a II. osztály főnöke, az Önképzőkör vezető tanára. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelv. Tanította a magyart a II. és VIII. a o.-ban, a latint a II. o.-ban, heti 14 órában. Tanári szolgálati évének száma: 11, ebben az iskolában 3 év. Lakik: Ráckevén.

2. **Baranski E. László** szakfelügyelő. Szaktárgyai: rajzoló geom. és művészi rajz. A művészeti rajzszertár őre. Tanította a rajzot a VIII. a osztályban heti 2 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 17, ebben az iskolában 10 év. Lakik: VIII., Kőris-utca 6, III., 18.

3. **Bittera Gyula dr.** rendes tanár. Szaktárgyai: természetrajz, kémia. Szabadságon. Tan. szolg. éveinek száma: 5, ebben az intézetben 4 év. Lakik: Kaposváron.

4. **Boltizsár József** r. tanár. Szaktárgyai: mennyiségtan, fizika. A VIII. b osztály főnöke. Tanította a mennyiségtant a III. b, IV. a, V. a, VI. a, VI. b és VIII. b osztályokban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 13, ebben az iskolában 12 év. Lakik: VIII., Illés-utca 22., III., 1.

5. **Ciez-Csizz János.** Szaktárgya: róm. kath. hittan. Tanította minden osztályban heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 6, ebben az iskolában 2 év. Lakik: VIII., Horánszky-u. 16.

6. **Csehély Aladár** rendes tanár, tanári értekezleti jegyző. Szaktárgyai: magyar és német nyelv. Az V. a osztály főnöke. Tanította: a magyar nyelvet az V. a osztályban, a német nyelvet a III. a, V. a, VI. a és VIII. b osztályokban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 2, ebben az iskolában 2 év. Lakik: VIII., Lujza-u. 6. II. 3.

7. **Cseley József** rendes tanár, tandíjkezelő. A mértani rajzszertár őre. Szaktárgyai: rajzoló geometria és művészeti rajz. Tanította: a rajzoló geometriát az I., III. a, IV. b, a rajzot az V. a, VII. a, VIII. b osztályokban és a szépírást az I. o.-ban, heti 14 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 28, ebben az iskolában 11 év. Lakik: VIII., Üllői-ut 70, I. 14.

8. **Csepreghy Kálmán dr.** rendes tanár. Szaktárgyai: történelem, földrajz. Tanította a történelmet az V. a, VI. a, VIII. b, a görögp. irodalmat az

V. a és a közgazdaságtant a VIII. a és b osztályokban, heti 17 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 26, ebben az iskolában 1 év. Lakik: I., Elek-utca 14.

9. **Dubovitz István** helyettes tanár, a földrajzi szertár őre. Szaktárgyai: természetrajz, földrajz. Tanította: a természetrajzot az I., IV. b, V. b, VI. b, a földrajzot a II., IV. a és a szépírást a II. osztályokban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma 2, ebben az iskolában 1 év. Lakik: IV., Képíró-utca 6.

10. **Eskulits Ferenc** rendes tanár, igazgatóhelyettes. Szaktárgyai: mennyiségtan, fizika. Tanította a mennyiségtant a II. és VIII. a és a fizikát a VIII. a osztályokban, heti 10 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 8, ebben az iskolában 3 év. Lakik: X., Hölgy-u. 34.

11. **Fodor Árpád** rendes tanár, a menekült tanulók tutora. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelvek. Tanította a magyar nyelvet a III. b., IV. a, V. b és a latin nyelvet a VI. b osztályokban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 23, ebben az iskolában 11 év. Lakik: VIII., Orczy-út 40, I. 10.

12. **Gaál István dr.** rendes tanár, egyetemi magántanár. Szaktárgyai természetrajz, földrajz. Szabadságon. Tanított a kolozsvári Tud. egyetem Budapesten működő bölcsészeti karán. Tan. szolg. éveinek száma: 19, ebben az iskolában 14 év. Lakik: IX., Üllői-út 115.

13. **Gedeon Gyula dr.** rendes tanár, a VI. b osztály főnöke. Szaktárgyai: történelem, földrajz. Tanította a történelmet a IV. b, V. b, VI. b, VII. b, VIII. a osztályokban, és a görög pótló irodalmat a VIII. a osztályban, heti 17 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 11, ebben az iskolában 2 év. Lakik: X., Delej-utca 25.

14. **Haller György** rendes tanár. Szaktárgyai: rajzoló geom. és művészeti rajz. Tanította a rajzoló geometriát a III. b, IV. a és a rajzot az V. b, VI. a, VI. b és VII. b osztályokban, heti 15 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 15, ebben az iskolában 2 év. Lakik: I., Bertalan-u. 22.

15. **Hunyady József dr.** rendes tanár. Szaktárgyai: a magyar, latin és görög nyelvek. Tanította a görög nyelvet a VI. a és b osztályokban, a német nyelvet a IV. a és b osztályokban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 26, ebben az iskolában 2 év. Lakik az intézetben.

16. **Kárpáti Győző** rendes tanár, az ifjúsági könyvtár őre, a III. b osztály főnöke. Szaktárgyai: latin és görög nyelvtk. Tanította a görög nyelvet a VII. b, VIII. a és b, a filozófiát a VIII. a és a német nyelvet a III. b osztályokban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 2, ebben az iskolában 2 év. Lakik: VIII., Magdolna-utca 49., fldszint 9.

17. **Kiss Nándor** rendes tornatanár. Szabadságon. Tan. szolg. éveinek száma: 2, ebben az iskolában 2 év. Lakik: Pozsonyban.

18. **Kovács Sándor** rendes tanár, a VI. a osztály főnöke. Szaktárgyai: tály főnöke. Szaktárgyai: latin és görög nyelvek. Tanította a görög nyelvet történelem és latin nyelv. Tanította a történelmet a III. a, IV. a és a latin nyelvet az V. a és VI. a osztályokban, heti 17 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 16, ebben az intézetben 1 év. Lakik: V., Alkotmány-u. 4.

19. **Kritsfalusy István** rendes tanár, a természetrajzi szertár őre. Szaktárgyai: természetrajz, földrajz. Tanította a természetrajzot a IV. a, V. a és a VI. a, a földrajzot a III. a osztályokban, heti 14 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 19, ebben az intézetben 2 év. Lakik: VII., Peterdy-utca 17, I. 14.

20. **Krizsán Gyula** rendes tanár, az V. b osztály főnöke. Szaktárgyai:

történelem, latin nyelv. Tanította a latin nyelvet a III. b, V. b osztályokban és a görög pótló irodalmat az V. b osztályban, heti 18 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 23, ennél az intézetnél 2 év. Lakik: I., Fehérvári-út 56 c.

21. **Laky Sándor** rendes ref. hitoktató. Szaktárgya: református hittan. Tanította: minden osztályban, heti 8 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 4, ebben az iskolában 1 év. Lakik: II., Pasaréti-út 31.

22. **Liebermann Manó** képesített rabbi, rendes izr. hitoktató. Szaktárgya: izraelita hittan. Tanította: minden osztályban heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 15, ebben az intézetben 15 év. Lakik: VIII., Orczy-út 38. III. 30.

23. **Osztroganac Ferenc** rendes tanár, a IV. b osztály főnöke. Szaktárgyai: a latin és a görög nyelv. Tanította: a latin nyelvet a IV. b, a görög nyelvet az V. a, b és a VII. a osztályokban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 11, ebben az intézetben 2 év. Lakik: X., Liget-u. 33.

24. **Sass Béla** rendes ág. h. evang. hitoktató. Szaktárgya: az ág. h. ev. hittan. Tanította minden osztályban heti 8 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 2, ebben az intézetben 2 év. Lakik: I., Mányoki-út 5.

25. **Simon Géza** rendes tanár, az I. osztály főnöke. Szaktárgyai: a magyar és a latin nyelvek. Tanította a magyar nyelvet az I., IV. b, a latin nyelvet az I. osztályokban, a görög pótló irodalmat a VI. a osztályban, heti 18 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 30, ebben az intézetben 3 év. Lakik: X., Auguszta-telep, Szamos-u. 3.

26. **Simon László** rendes tanár, a fizikai szertár őre. Szaktárgyai: mennyiségtan és fizika. Tanította a mennyiségtant az I., V. b, VII. a és b, a fizikát a VII. osztályban, heti 17 órában. Tan. szolg. éveinek száma 13, ebben az intézetben 8 év. Lakik: X., Szabóky-u. 49.

27. **Széky István** rendes tanár. Szaktárgyai: mennyiségtan és fizika. Tanította a mennyiségtant a III. a, IV. b, V. a és a fizikát a VII. b és a VIII. b oszályokban, heti 17 órában. Szolgálati éveinek száma: 29, ebben az intézetben 10 év. Lakik: I., Szirtes-út 5a.

28. **Szendrey Zsigmond** rendes tanár, a III. a osztály főnöke. Szaktárgyai: a magyar és a latin nyelvek. Tanította a magyar nyelvet a III. a, a latin nyelvet a III. a, VII. b és a gyorsírást a IV. a és b osztályokban, heti 17 órában. Szolgálati éveinek száma: 17, ebben az intézetben 3 év. Lakik: az intézetben.

29. **Szeretö Géza** rendes tanár, a VII. b osztály főnöke. Szaktárgyai: magyar és német nyelv. Tanította a magyar nyelvet a VII. b, a német nyelvet az V. b, VI. b, VII. a, VII. b és VIII. a osztályokban, heti 18 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 6, ebben az intézetben 2 év. Lakik: II., Batthyány-u. 31. félem. 9.

30. **Szidarovszky János dr.** rendes tanár. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelvek. A bpesti tanárvizsgáló bizottság elnökségéhez beosztva. Szolgálati éveinek száma: 17, ebben az intézetben 2 év. Lakik: X., Elnök-u. 6.

31. **Szira Béla** rendes tanár, a VII. a osztály főnöke, a tanári könyvtár őre. Tanította a történelmet a VII. a, a latin nyelvet a VII. a és VIII. a osztályokban és a görögpótló irodalmat a VII. b osztályban, heti 15 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 8, ebben az intézetben 3 év. Lakik: IX., Mihálkovics-u. 12. III. 24.

32. **Szuchovszky Lajos** helyettes ág. h. evang. hitoktató. Helyettesí-

tette Sass Bélát a II. félévben. Tan. szolg. éveinek száma: 4, ebben az intézetben 1 év. Lakik: VII., Hungária-körút 184.

33. **Tihanyi Béla** rendes tanár, a tornaszertár őre. Szaktárgya: a torna. Tanította minden osztályban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 2, ebben az intézetben 2 év. Lakik: Budafok, Alsó-Sas-utca 55.

34. **Ughy Endre** rendes tanár, a IV. a osztály főnöke. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelvek. Tanította a magyar nyelvet a VI. a és VI. b osztályban, a latin nyelvet a IV. a osztályban, a görögpótló irodalmat a VI. b és VIII. b osztályban, heti 17 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 15, ebben az intézetben 3 év. Lakik: I., Márvány-u. 35.

35. **Vargha György dr.** szakfelügyelő. Szaktárgyai: természetrajz, földrajz. Tanította a földrajzot az I. és IV. b osztályban, heti 4 órában. Tan. szolg. éveinek száma 20, ebben az intézetben 16 év. Lakik: IX., Üllői-út 121., IV. em. 9.

36. **Várdai Béla dr.** rendes tanár. Szaktárgyai: a magyar és latin nyelvek. Tanította a magyar nyelvet a VII. a és VIII. b osztályban, a latin nyelvet a VIII. b osztályban; a görögpótló irodalmat a VII. a osztályban és a filozófiát a VIII. b osztályban, heti 16 órában. Tan. szolg. éveinek száma: 17, ebben az intézetben 8 év. Lakik: IX., Ferenc-tér 1., III. 4.

d) A rendes órarend keretén kívül tanító vallástanárok:

Bikár Radivoj, tanította a görög keleti vallástant.

Csopják Attila, tanította a baptista vallástant és

Mihalovich Sándor, tanította a görög katholikus vallástant.

e) A rendkívüli tárgyak tanárai:

Thegze- Gerber Jenő, tanította a müéneket és zenét, az éneket az I. és II. o.-ban.

Humayer Károly dr., iskolaorvos, tanította az egészségtant a VII. o.-ban.

Kárpáti Győző, tanította az angol nyelvet,

Szendrey Zsigmond, tanította a gyorsírást a IV. o.-ban és a külön gyorsírást.

f) A céllövésztti kiképzés vezetője:

Szilágyi Sándor főhadnagy.

g) Az intézettel kapcsolatos amerikai konyha intézősége:

Szomják Sándorné, székesfőv. polg. isk. tanárnő, gazd. felügyelő.

Szendrey Zsigmondné, helyettes felügyelő.

Bacsinszky Béláné, székesfőv. tanítónő, az ellenőrzéshez beosztva.

h) A műhelygyakorlatok vezetői:

Asztalosműhely: **Benkő Imre.**

Könyvkötőműhely: **Fodor Ferenc** könyvkötő mester.

Lakatos- és esztergályosműhely: **Simon László** r. tanár.

Függelék.

Az intézetben alkalmazott altisztek és szolgák:

Benkő Imre műszaki altiszt. Szolgálati éveinek száma 21, ebben az intézetben 14 év. **Bitter Dávid** napidíjas szolga, kapus. Szolgálati éveinek száma 2 év, ebben az intézetben 2 év. **Orosz Béla** napidíjas szolga, gépész. Szolgálati évének száma 1 év, ebben az intézetben 1 év. **Zsilkovszky Gyula** napidíjas szolga. Szolgálati éveinek száma 2, ebben az intézetben 2 év.

Az amerikai konyhában a főzésnél segédkeztek:

Benkő Erzsébet, Bitter Dávidné, Orosz Béláné és Orosz Béla.

IV.

Tanárok társadalmi és irodalmi működése.

1. **Baranski E. László** szolg. kiv. viszb. százados, rajzi szakfelügyelő, a Magyar Képzőművészek Egyesületének tagja, a Magy. Rajztanárok Egyesületének alelnöke, a Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének titkára, kiállított vízfestményeket a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalonban. 500 koronás állami vízfestménydíjat nyert. Tanított az Országos Magyar Képzőművészeti Főiskolán. Előadásokat tartott a Szabad Lyseumban.

2. **Cseley József** kiállított a Műcsarnok, a Nemzeti Szalon tárlatain és Belgrádban. Festett azonkívül arcképeket.

3. **Fodor Árpád**, az Országos Állatvédő Egyesület főtitkára, az Orsz. Magy. Alkoholellenes Egyesület alelnöke, a tisztviselőtelepi római kath. egyházközségi tanács főjegyzője, a Fiatakorúak Tanácsa középiskolai osztályának tagja, az „Állatvédelem" és a Gyermeknaptár szerkesztője.

4. **Kárpáti Győző**, a Hadviselt Tanárok Nemz. Szövetségének titkára, a Bölcsészethallgatók S. E. dísztagja.

5. **Kerékgyártó Árpád**, a bpesti kath. polgári iskolai tanítónőképesítő bizottság tagja, a Középiskolai Tanárok Nemzeti Szövetsége igazg. tagja, a Kath. Tanáregyesület választmányi tagja, a tisztviselőtelepi róm. kath. egyházközségi tanács alelnöke. Számos beszédet és előadást tartott különböző helyeken.

6. **Osztrogonac Ferenc**, tart. fhgy. A kardokkal és hadiékitménnyel díszitett III. oszt. vaskorona-rend és katonai érdemker., az ezüst és bronz Signum laudis, a nagy ezüst és Károly-csapatkereszt tulajdonosa. Az O. K. T. E., M. Tanárok N. Szövetségének, a Kat. T. E., a Hum. Gimn. Hivei E., a Szt-István Társ., a K. A. N. Sz.-nek tagja; a Hadv. Tanárok N. Sz.-nek pénztárosa.

7. **Szendrey Zsigmond dr.**, a Magyar Nyelvtudományi Társaság és a Magyar Néprajzi Társaság igazgató választmányának tagja s Néphagyományi Szakosztályának titkára. Előadást tartott: a Magyar Néprajzi Társaság szegedi és gyulai propagandagyűlésén: A néphagyományok gyűjtéséről, s a Magyar Néprajzi Társaságban: A hegyek belsejének lakóiról. A Magyar Nyelvben: Szómagyarázatok, Népnyelvi adatok (XV., XVI., XVIII. évf.), az Ethnographiá-ban: Jókai-babonák (XXX.), Történelmi népmondák (XXXI.), a Néptanítók Lapjá-ban: A néphagyományok gyűjtéséről (LIII.), Karácsonyi néphiedelmek, szokások és varázslatok (LIV.). Önállóan is megjelentek: Népbabonák Jókai műveiben, A néphagyományok gyűjtésének módszerei; sajtó alatt: Szalontai Gyűjtés (Magyar Népköltési Gyűjtemény XV. k.).

8. **Szerető Géza**, a Magyar Néprajzi Társaság, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Budapesti Philologiai Társaság, a Hadviselt Tanárok Nemzeti Szövetségének, a Magyar Tanárok Nemzeti Szövetségének tagja.

9. **Szira Béla**, a Magyar Irodalomtörténeti Társaságnak, a Kath. Tanáregyesületnek, a Magyar Tanárok Nemz. Szövetségének, a K. A. N. Sz.-nek, a Hadviselt Tanárok N. Sz.-nek tagja, a „Magyar Kultúra" munkatársa.

10. **Vargha György dr.**, a földrajz szakfelügyelője, a Földrajzi Társaság vál. tagja és a Didaktikai Szakosztály elnöke, a Zamárdii Telepesek Für-

földegyesülete elnöke; megjelent „Az emberföldrajz elemei“ c. könyve. Több előadást tartott.

11. **Várdai Béla dr.**, a Szent István Akadémia r. tagja, a Szent István-Társulat könyvkiadó bizottságának tagja, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság s a Pázmány Péter Irod. Társaság választmányi tagja. A Szent István Akadémiában emlékbeszédet tartott Pázmány Péterről; aesthetikai, kritikai és hitbuzgalmi cikkeket írt a Katholikus Szemlébe, Katholikus Életbe, Magyar Középiskolába és Magyar Kultúrába. Megjelent könyve: Katholicizmus és irodalom.

V.

Tananyag.

Az 1899. évi Gimnáziumi Tantervben előírt tanítási anyagot megfelelő rövidítésekkel minden osztályba elvégeztük. Az olvasmányokra, könyvnélküliekre és írásbeliekre nézve, amennyire csak lehetett, a régi rendhez igazodtunk.

VI.

A tanulók névsora.

I. osztály.

Osztályfőnök: *Simon Géza.*

Jelesek: Baranski Pál, Frankl Ferenc, Góth Gábor, Lőrincz Sándor, Lux Géza, Sebess Jenő.

Jók: Dzsinich Antal, Flach Ervin, Füle Károly, Jakab Mihály, Láng Mihály, Medveczky Lajos, Nyámádi István, Vajda József, Vas Andor, Viczian István.

Elégségesek: Billa Sándor, Bolgár László, Czotter Lajos, Derdák Mihály, Dömötör Kálmán, Fehér István, Hlavács Lajos, Józsa Lajos, Kozilek László, Kritzler Rezső, Lakatos Gyula, Lőrenthey Imre, Lukacsovics Imre, Maly György, Mészöly Lóránt, Moldován Lajos, Molnár Albin, Odry Károly, Orosz Béla, Pencze István, Pogány Nándor, Radák Károly, Reiner László, Schurman István, Siposs Lajos, Szunerics Gyula, Vizváry Gyula.

Egy tárgyból elégtelen: Bartos Gyula (sz.), Skotnyár András (l.), Tallum Ferenc (sz.).

Két tárgyból: Bártfai István (l. sz.), Selmeczi György (l. sz.).

Több tárgyból: Hirsch András (m. l. sz. gtom., szépírás), Máder Gyula l. fldr. sz.), Mikola Árpád (m. l. fldr. sz. geom.).

Magántanuló lett: Viktorin Ferenc.

Kimaradt: Hercog Endre, Kirchlechner Károly, Maurer József, Vocasek József.

Összesen: 56.

II. osztály.

Osztályfőnök: *Almássy Imre.*

Jelesek: Cavalloni Ferenc, Dénes Gábor, Jezerszky Antal, Képes Ferenc, Ruzskay Tamás, Szőke Lajos, Till Géza, Zoltán Imre.

Jók: Fábrik Lajos, Kelemen Elemér, Magyar László.

Elégségesek: Adler Győző, Dubik János, Gál János, Göndöcs Sándor, B. Gudenus Ervin, Horváth Andor, Kastaly Zoltán, Klekner Mihály, Kovács Béla, Monda Dezső, Parlagi Gyula, Pinke Zoltán, Tóth Béla, Vas Zoltán, Sámy László.

Egy tárgyból elégtelen: Ballai Károly (lat.), Fákla Ferenc (lat.), Schwartz Ferenc (lat.).

Két tárgyból elégtelen: Grünfeld Andor (lat-magy.).

Több tárgyból elégtelen: Lauermann Rezső (m, l, fr., tr., sz, rg.), Muszkál Ferenc (m, l, tr, sz, rg.), Opova Lajos (m, l, fr, sz. rg.), Schwarz Imre (m. l. fr. tr. sz. rg.), Malcsiner Károly (m. l. fr. sz. rg.).

Kimaradtak: Baranyi István, Bertalan Ferenc, Breitkopf Sándor, Kalina József, Kornis Dezső, Major Sándor, Pécsi Kálmán, Radó Tibor, Richter Gyula, Weisz Károly, Pleyer Géza.

Magántanuló lett: Szász Tihamér.

Külföldre ment: Kolonits Barna.

Összesen: 48.

III. A. osztály.

Osztályfőnök: *Szendrey Zsigmond.*

Jók: Buday Lajos, Buida Zoltán, Németh Lajos, Szauter Mihály, Szunerics Gyula.

Elégségesek: Aubel Ervin, Berger Zoltán, Fodor Imre, Friedrich István, Halom Géza, Káldi Lajos, Klein Imre, Kneif István, Knittelhoffer Géza, Lichtenstein Sándor, Major Béla, Pleyer Endre, Ruck Vilmos, Spitzer István, Székely István, Weisz László.

Egy tárgyból elégtelenek: Bihali Andor (l.), Dániel Zsigmonl (f.), Keller Ferenc (l.), Markovics József (l.), Német Lajos (l), Rosenbaum Endre (f.

Két tárgyból elégtelenek: Spannberger Géza (n. sz.), Urbán András (l. n.).

Több tárgyból elégtelenek: Fodor Gyula, Kocsis Ferenc, Molnár István.

Kimaradt: Dankovszky Zoltán.

Külföldre utazott: Szekér Dénes (Hollandia).

Összesen: 34.

III. B. osztály.

Osztályfőnök: *Kárpáti Győző.*

Jók: Brozák Ferenc, Marcinkovics Ignác, Polauer Károly, Tomasoff Tibor.

Elégségesek: Akantisz Rezső, Bolemann Dénes, Csák Géza, Frankfurt Imre, Kerekes Árpád, Kritzler Károly, Schultz Imre, Stadtmüller Béla, Stern Pál, Szabó Tibor, Wappler Miklós, Weisz József, Weisz László.

Egy tárgyból elégtelenek: Fürst Imre (l.), Tóbiás Rudolf (l.).

Két tárgyból elégtelenek: Dyekiss Antal (l. m.), Kara László (l. m.), Schiwampel Károly (sz. m.), Singer László (l. m.), Tallum László (sz. m.), Schwartz János (l. n.).

Több tárgyból elégtelenek: Dam Sándor (l. n. sz. m.), Kelemen Antal (l. m. n. sz. m.), Velicsko Mihály (l. n. sz. .).

Kimaradt: Benedek J. Boris, Holczinger János, Kovács Sándor, Molnár Imre, Vajda Zoárd.

Összesen: 33.

IV. A. osztály.

Osztályfőnök: *Ughy Endre.*

Jelesek: Kozmutza Pál, Márky Előd.

Jók: Alberti György, Fabianek József, Goitein István, Golcer Jenő, Hrubesch Gyula.

Elégségesek: Adamecz Lajos, Bányai István, Bednár Károly, Bazay Árpád, Csapó Endre, Csirmaz Gáspár, Dyekiss Emil, Fiuss László, Hambalkó István, Holtzmann Ernő, Iser József, Langhammer Béla, Pleyer Árpád, Simonffy Mihály, Taubner Ferenc, Valkó Károly, Weszely János, Zeitler Gyula.

Egy tárgyból elégtelenek: Alexi Sándor (mrt.), Laufer Tibor (mrt.), Rosenberg Miklós (mrt.), Steiner György (mrt.), Hartmann László (tr.).

Két tárgyból elégtelenek: Peskay Edé (mt., mrt.).

Több tárgyból elégtelenek: Balogh Zoltán, Németh Károly, Ragó György.

Kimaradt: Hentaller Miklós.

Összesen: 35.

IV. B. osztály.

Osztályfőnök: *Osztrogonac Ferenc.*

Jelesek: Nagy Sándor, Szántó Imre.

Jók: Butscher Lajos, Csanádi Ferenc, Faragó Pál, Kovács István (ism.), Simon Béla.

Elégségesek: Bán György, Bornemissza János, Fejér Ferenc, Hauer Károly (ism.), Hunyady József, Kocsiss Zoltán (ism.), Lukácsovits Lóránd, Luspay Mihály, Makai Ferenc, Micsinay János (ism.), Németh János, Rózsa László, Schagrin Endre, Schwarcz Béla (ism.), Szamkó István, Szombathelyi József, Szőgyi István, Ullmann Tihamér (ism.), Ungár Lajos, Varga Ede.

Egyből elégtelenek: Benkó Lajos ism. (l.), Fischer Ferenc (l.), Lamberger Frigyes (t.), Pilter Sándor (l.).

Többől elégtelenek: Brandstädter Zoltán (m., l., tr., sz.), Grünwald Manó (m., l., t., fr., tr.), Kovács Andor (m., l., t.), Neumann László (m., l., fr., tr., sz.),

Kimaradtak: Bolgár Imre és László Jenő.

Összesen: 37.

V. A. osztály.

Osztályfőnök: *Csehély Aladár.*

Jeles: Rósa László.

Jók: Bálint József, Békássy Zoltán, Eberhardt Ottó, Legányi Béla, Liptai Jenő, Páli Sándor, Reőthy Ferenc, Szalay László, Szántó Géza.

Elégségesek: Abrugyán János, Bayer Antal, Brunner József, Guttmann Árpád, Haasz Jenő, Hufnagel János, Katona László, Kiss István, Kornfeld Tibor, Kranz Béla, Medveczky Miklós, Pervay Imre, Stokker József, Székely György, Ungár Tivadar, Verderber József, Walter Ferenc.

Egy tárgyból elégtelenek: Battlay Gábor (ném.), Bárány Imre (ném.), Fajnor Imre (lat.), Handlovits Ferenc (lat.), Kiss Sándor (tört.), Schweitzer Sándor (lat.).

Két tárgyból elégtelenek: Andrády Miklós (ném., tört.), Bauer László (lat.,

tört.), Bárdos Zoltán (ném., tört.), Buchstabler Elemér (lat., ném.), Fenyő Dezső (lat., tört.), Kamner Aladár (gp. i., ném.).

Kimaradtak: Asztalos István, Fászt Ferenc, Földváry Elemér, Hajós Ernő. Halbauer Dezső, Kertész Ferenc, Lutter Miksa, Somogyi László.

Osztályozatlan maradt: Albrecht Ferenc.

Összesen: 48.

V. B. osztály.

Osztályfőnök: *Krizsán Gyula.*

Jók: Kiss Elemér, Kuszenda Béla, Joó Dezső.

Elégségesek: Bartsch Ödön, Dobozy György, Fibinger István, Földes László (ism.), Gorazdovszky István, Hartenstein Endre, Hegedüs Ferenc, Kohn László (ism.), Lángos László (ism.), Majoros István (ism.), Massauer Jenő (ism.), Pauschert Béla, Péterfy Jenő, Ungár László, Farkas József.

Egy tárgyból elégtelenek: Cseley Pál (tört.), Droszt Ede (lat.), Dvorák Nándor ism. (lat.), Fehér Miklós (rajz), Herz György (számt.), Kárpáti Sándor (tört.), Robinsohn Ottó (lat.), Szalay Gergely (ném.), Szalvét József ism. (ném.).

Két tárgyból elégtelenek: Juhász István ism. (lat., számt.), Samu József (lat., rajz).

Több tárgyból elégtelen: Kiss József ism. (lat., gp., ném., tört., számt.).

Kimaradtak: Antal Tibor, Bartók Endre, Bodnár Béla, Horváth Zoltán (ism.), Jasper Lajos, Kudlik Dezső, Linczer József (ism.), Major József (ism.), Merész Győző, Molnár Dénes, Neumann Ferenc (ism.), Suhajda Lajos, Sztolár Vince, Telegdy László (ism.), Zemkó Antal (ism.).

Összesen: 45.

VI. A. osztály.

Osztályfőnök: *Kovács Sándor.*

Jelesek: Csobánczy Domokos, Tóth József.

Jók: Bucsek Nándor, Kertész Dénes, Pechó Zoltán, Rácz Imre, Sachs Imre, Vargha Zsigmond.

Elégségesek: Bihaly Tibor, Csobánczy Tihamér, Eisler Oszkár (ism.), Guttmann Jenő, Gyulai István, Holländer Andor, Kárpáti Géza, Kerezsi Lajos, Kritsfalussy István, Palkovich Károly, Reichenfeld Samu, Ringeisen Antal, Rosenstein István, Sebestyén Lajos, Szántó Andor, Székely Lajos, Tallenberg Dezső, Teghze-Gerber Tibor, Vissnyi István.

Egy tárgyból elégtelenek: Csopják Gedeon (mennyt.), Erdős Gyula ism. (gp., rajz.), Győri Tibor (mennyt.), Korossy Béla (tört.), Kozilek György (mennyt.), Nagy László (német), Nagy Miklós (mennyt.), Ulrichs Ede ism. (gp., rajz), Wachsmann Gábor (mennyt.).

Két tárgyból elégtelenek: Krausz Imre (tört., mennyt.), Kreisz Rezső (lat., mennyt.), Puska János (tört., mennyt.), Sida Károly (lat., tört.), Sztipány Bencze (lat., mennyt.).

Több tárgyból elégtelenek: Fodor Elemér (ism.), Magyar József, Nagy József (ism.).

Kimaradtak: Griffel Ferenc, Reismann Zoltán (ism.), Simon László.

Magántanulók lettek: Fodor Árpád, Nagy Károly.

Összesen: 49.

VI. B. osztály.

Osztályfőnök: *Gedeon Gyula dr.*

Jeles rendű: Adámy Béla, Gárdonyi Zoltán, Kupferstein Imre, Timár Béla.

Jó rendű: Boleman Kálmán, Karsa Tibor, Práger László, Schillinger Sándor, Tomasoff Rezső.

Elégséges rendű: Billa Zoltán, Bruckner Gyula, Csikány Mihály, Darnotzy Ferenc, Eördögh Károly, Fischhof Mór, Fleischer István, Gorka Antal, Herczeg Ferenc, Kelemen Mihály, Kleineisel Miklós, László Pál, Moharos Lajos, Póka László, Rotter Ervin, Schoepflin Tibor, Sokhegyi Lajos, Szabó József, Urbán János, Ürményi László.

Egy tárgyból elégtelen: Balogh Mihály (mennyt.), Engelmann Antal (mennyt.), Kis Gyula (ném.), László Kálmán (ném.), Löwy Lipót (mennyt.), Szikora Béla (ném.), Szilágyi Mihály (ném.), Kocsis Béla (ném.),

Két tárgyból elégtelen: Palovics István (ném., mennyt.), Mandik Béla (ném., mennyt.).

Több tárgyból elégtelen: Básler Nándor (magy., lat., termr., tört.), Forray Tibor (vall., lat., magy., g. rajz, ném., mennyt.), Szabó István (g. rajz, ném., tört., mennyt.).

Kimaradtak: Herein Károly, Macejko Árpád, Tóth György.

Összesen: 45.

VII. A. osztály.

Osztályfőnök: *Szira Béla.*

Jelesek: Pillis Károly, Zoltán László.

Jók: Ernszt Gyula, Katona Jenő, Szilágyi Mihály.

Elégségesek: Császár Ferenc, Gacsáry István, Gorka Ferenc, Grosz Rezső, Hoffmann László, Kálmánczhelyi Béla, Kecse Tibor, Kleineisel Tibor, Vince György.

Egy tárgyból elégtelenek: Boray Lajos (magy.), Garay István (magy.), Gámenczi Béla (mennyt.), Ivánovics György (ném.), Köves Tibor (magy.), Krepuska Tibor (lat.), Kvaszna József (ném.), Lusztig Jenő (mennyt.), Schmidt János (lat.), Zsolt György (magy.), Kalmár László (magy.).

Két tárgyból elégtelen: Maly Ferenc (lat., termtan.).

Több tárgyból elégtelenek: Kozelka Aurél (magy., lat., ném., termt., mennyt.), Végh József (magy., lat., ném., mennyt.).

Magántanulásra tértek: Becsey Ferenc, Bernolák Lajos (ism.), Dobó Kornél (ism.), Gyuth Nándor, Solymossy János, Örvényi Béla.

Kimaradtak: Klein Árpád, Németh Ernő és Pincés Ferenc.

Összesen: 37.

VII. B. osztály.

Osztályfőnök: *Szeretó Géza.*

Jók: Salzberger Imre, Tóth Lajos.

Elégségesek: Battlay Ákos, Deák Ferenc, Funk István, Gabonyi Endre, Kálmán Ferenc (ism.), Krátky Ödön, Nedelkó Jenő, Nika Elemér, Pénzes Andor, Schönberg István, Sokhegyi Lajos, Szauer Gusztáv.

Egy tárgyból elégtelenek: Dobozy Gyula ism. (tört.), Muzsnai Béla (lat.), Horváth László ism. (magy.), Somogyvári József (magy.), Szeyffert Ödön (gp., sz.), Szentpétery Kálmán (ném.), Szlávik Jenő (mennyt.), Wolf Jenő (termt.).

Két tárgyból elégtelenek: Bogdán Albert (magy., lat.), Bulyovszky Sándor (ném., mennyt.), Gráf Pál (magy., gp. r.), Kovács László (magy., lat.),

Több tárgyból elégtelenek: Balogh György, Csajkovits Endre, Kuruc László.

Kimaradtak: Bónis Lajos, Kamner Károly, Kocznár József, Liffa László, Párniczky Géza, Plachy Aladár, Schönhofer János, Szabó Gusztáv, Tóth István.

Magántanuló lett: Cseörghe András, Domokos József, Horváth József.

Összesen: 41.

VIII. A. osztály.

Osztályfőnök: *Eskulits Ferenc.*

Jelesek: Gróh István, Rakován Gusztáv.

Jók: Dénes József, Szilágyi Géza.

Elégségesek: Békássy Árpád, Burger Dénes, Erl Ferenc, Falik Béla, Faller István, Hegedüs Ede, Kovács Alajos, Merész Ignác, Radvánszky Tibor, Rigó József, Szalai Jenő, Szondi Géza.

Egy tárgyból elégtelen: Vincze István (lat.),

Két tárgyból elégtelenek: Biczó László (lat., ném.), Fibinger Engelbert (ném., közgazdt.), Humayer Emil (lat., ném.), Somogyi Lajos (bölcs., közgazdt.), Vantsay Sándor (lat., ném.), Walker Olivér (bölcs., közgazdt.).

Több tárgyból elégtelen: Darvas Jenő (magy., lat., gp. ir., ném., fiz., sz., bölcs., közgazdt.).

Kimaradtak: Ferjencsik Zoltán, Gyöngyössy Dezső, Horváth János, Petry Béla.

Meghalt: Simonsics László.

Összesen: 29.

VIII. B. osztály.

Osztályfőnök: *Boltizsár József.*

Jelesek: Csanádi György, Herczeg Pál.

Jók: Becsey László, Frankl László, Győri Ottmár, Kupferstein László, Szabó Imre.

Elégségesek: Antal Loránd, Benkó Dénes, Bernolák Béla, Bukovszky György, Burger Márton, Cakl Zoltán, Csák Gusztáv, Feigler Sándor, Havas Sándor, Kulcsár József, Spirkó Pál, Steinfeld Zoltán, Telkesy Gábor, Trungel Imre, Zakar Albert.

Egy tárgyból elégtelen: Schmidt Ernő (magy.).

Két tárgyból elégtelen: Gundy Jenő (lat., menny.).

Magántanuló lett: Körmendy Ágoston, Kubik József.

Meghalt: Kovács Aladár.

Összesen: 27.

Magántanulók.

I. o.: Schaar Leó (elégs.), Wiktorin Ferenc (elégs.).

II. o.: Dötsch Zoltán (nem vizsg.), Lexa Ferenc (jeles), Marosy Ferenc (elégs.), Molnár László (n. v.), Szász Tihamér ism. (évközben rendesből lett, n. v.).

III. o.: Grünwald Manó (elégs.), Nagy József (n. v.), Prágay Miklós (ismétel).

IV. o.: Donner György (pótvizs. tett, javít l.-ból).

V. o.: Bessenyei Kálmán (n. v.), Juhász József (elégt. l., n.), Kaltenbach Henrik (elégt. m.), Schneider Ferenc Vencel (jó), Szász Lajos Géza (elégs.), Zsák Tibor (ismétel).

VI. o.: Akanticz Tibor (jav. l.), Erhardt János (elégt. n. és tört.), Fodor Árpád (évk. r.-ből lett, elégt. l.), Goldberger Alfréd (ismétel), Nagy Károly (évk. lett

r.-ből, ismétel), Örvényi Béla (elégs.), Schneider F. Vencel (jó). Schwartz Lajos (elégs.), Szász Lajos Géza (elégs.).

VII. o.: Becsey Ferenc (évk. r.-ből lett; elégt.), Bernolák Lajos ism. (n. v.), Bogár Károly (a vizsgát nem fejezte be), Cseörghe Andor (évk. r.-ből lett), Csernyenszky Sándor (ismétel), br. Diószeghy Géza (n. v.), Dobó Kornél ism. (évk. r.-ből lett, n. v.), Dombi Zoltán (n. v.), Domokos József (évk. r.-ből lett, elégt. l.), Gyuth Nándor (évk. r.-ből lett, n. v.), Hegedüs Imre (ismétel), Jeszenszky Gyula (elégs.), Kormányos Aladár elégt. m., n.), Kovács Zoltán (ism.), Kovács Zoltán Géza (elégs.), Nagy Árpád (n. v.), Nagy Lajos (n. v.), Németh Zsigmond (ismétel), Örvényi Béla (évk. lett r.-ből, n. v.), Saranyik Géza (n. v.), Schneider Ferenc (elégs.), Solymossy János (évk. lett r.-ből, n. v.).

VIII. o.: Balogh László (jav. l.), Dombi Győző (n. v.), Erdélyi István (elégs.), Fleischer Tibor (pótv. elégs.), Gorzó Dénes (pótv. jav. l.-ből), Horváth József (ismétel), Hrianka Jenő (elégs.), Kamarás István (elégs.), Körmendy Ágoston (elégs.), Kubik József (n. v.), Nagy Varjas Mátyás (ism.), Ortner Pál (elégs.), Rákosi Jenő (elégs.), Schneider F. Vencel (elégs.), Steiner István (elégs.), Szép F. János (elégs.), Zborovszky Alfonz (jó).

Összesen: 69.

VII.

Érettségi vizsgálatok.

Az 1920—21. tanévben az érettségi vizsgálatok két csoportban folytak le. Az *A)* csoportban érettségit tett 22 tanuló: dr. Acsay István kir. főigazgató elnökete alatt. Az eredmény a következő:

Jelesen érettek: Gróh István, Rakován Gusztáv,.

Jól érettek: Békássy Árpád, Hegedüs Ede, Merész Ignác, Szilágyi Géza, Szép Fábián János.

Érettek: Burger Dénes, Dénes József, Erl Ferenc, Faller István, Ortner Pál, Radvánszky Tibor, Rácz János, Rigó József, Szalai Jenő.

Javítanak: Falik Béla (lat.), Keleti László (sz.), Rákosi Jenő (sz.), Bajchy Jenő (m.), Funk Sándor (lt.).

Ismétel: Szondi Géza.

Fizikából javított: Augusztin Ágoston (jó).

Görögből kiegészítő érettségit tett: Békássy Sándor (elégséges), Ortner Pál (elégséges).

A *B)* csoportban érettségit tett: 27 tanuló, Péch Aladár VI. ker. főreáliskolai igazgató elnöklete alatt. Az eredmény a következő:

Jelesen érettek: Csanádi György, Győri Ottmár, Herczeg Pál.

Jól érettek: Bukovszky György, Burger Márton, Frankl László, Havas Sándor, Kulcsár József.

Érettek: Antal Loránd, Balogh László, Becsey László, Benkó Dénes, Bernolák Béla, Feigler Sándor, Kupferstein László, Spirkó Pál, Steinfeld Zoltán, Szabó Imre, Telkesy Gábor, Trungel Imre, Zakar Albet.

Javítanak: Borbély Dezső (fiz.), Cakl Zoltán (lat.), Csák Gusztáv (magy.), Csillag Béla (lat.), Erdélyi István (fiz.).

Ismétel: Körmendy Ágoston.

Görögből kiegészítő érettségit tett: Frankl László (jó), Herczeg Pál (jeles), Markos György (jó).

A kidolgozásra kerülő tételek: a magyar nyelvből mind a két csoportban: „A nemzeti közérzés legkiválóbb kifejezései lyránkban"; a latin nyelvből: „Ciceronis Epistolarum ad familiares II. 4", matematikából: 1. Mekkora összeget kell 12 éven át minden év elején befizetni annak, aki azontúl 12 év letelte után 20 éven át minden év végén 3600 K járadékot akar húzni, ha $3^3/_4$ százalékos kamatos kamatot számítunk?

2. Mekkora a gömbi távolság km.-ekben kifejezve Budapest és Szeged között, ha Budapestre nézve az északi szélesség 47° 29′ 12″, a Ferrótól számított keleti hosszúság pedig 36° 42′ 27″. Szegedre nézve ugyanezek az adatok 46° 15′ 15″ és 37° 50′ 2″. Mennyi idő alatt tenné meg a két város közti utat a 60 km.-es óránkénti sebességgel haladó repülőgép?

VIII.

Tankönyvjegyzék.

I. osztály.

Fodor-Székely. Liber Sexti. I. rész, 3. kiad., kötve.
Fodor-Wagner. Rajzoló planimetria, 8. kiadás.
Gaal Mózes. Magyar nyelvtan, I. rész.
Gaal Mózes. Magyar olvasókönyv, I. rész.
Kogutowitz Manó. Földrajzi atlasz, 11. kiadás.
Lasz Samu. Földrajz, I. rész, 7. kiadás.
Suták-Vörös. Számtan, 10. kiadás.
Szilády Zoltán. Természetrajz, I. r., 2. kiad.

II. osztály.

Fodor-Székely. Liber Sexti, I. rész, 4. kiad., kötve.
Fodor-Wagner. Rajzoló geometria, II. rész, 7. kiadás.
Gaal Mózes. Magyar nyelvtan, II. rész.
Gaal Mózes. Magyar olvasókönyv, II. rész.
Kogutovitz Manó. Földrajzi atlasz, 11. kiadás.
Lasz Samu. Földrajz, II. rész, 5. kiadás.
Suták-Vörös. Számtan, 10. kiadás.
Szilády Zoltán. Természetrajz, II. rész.

III. osztály.

Fodor-Székely. Liber Sexti. II. rész, 2. kiadás.
Fodor-Wagner. Rajzoló geometria, III. rész, 8. kiadás.
Gaal Mózes. Rendszeres magyarnyelvtan.
Gaal Mózes. Magyar olvasókönyv, III.
Gaal-Helmár-Szende. Magyarország története 1526-ig, 5. kiadás.
Heinrich-Bleyer. Német olvasókönyv, I. r., 7. kiadás.
Kacsóh Pongrác. Fizikai földrajz.
Lasz Samu. Földrajz III., 4. kiadás.
Vargha György dr. Az emberföldrajz elemei.
Suták-Vörös. Számtan, 10. kiadás.

IV. osztály.

Arany János—Lehr A. Toldi. 14. kiadás. (J. i. 11.)
Csengeri. Latin mondattan, 4. kiadás.
Fodor-Székely. Liber Sexti II. rész, 2. kiad.
Fodor-Wagner. Rajzoló geometria, III—IV. oszt. 8. kiadás.
Gaal-Helmár-Szende. Magyarország története, II. rész, 5. kiadás.
Heinrich-Bleyer. Német olvasókönyv, II. r., 5. kiadás.
Négyesy László. Stilisztika, 8. kiadás.
Szterényi Hugó. Növénytan gimn. számára, 7. kiadás.
Wagner. Algebra, 9. kiadás.

V. osztály.

Ábel Károly. Mértan, I. rész, 6. kiadás.
Kapossy Lucián. Cicero. Pro. Archia poeta (J. i. 61.), 3. kiadás.
Zsámboky. Cicero. De imperio Gnei Pompei (J. i. 27.), 4. kiadás.
Gerébb József. Herodotosból szemelvények. (Jeles írók 72.), 4. kiad. } Görögpótló irod. olvas.
Csengeri J. Homeros Ileása, 4. kiad. } Görögpótló irod. olvas.
Gyomlay Gy. Homeros Odysseiája, 4. kiad. } Görögpótló irod. olvas.
Maywald József. Görög nyelvtan.
Maywald József. Görög gyakorlókönyv.
Mika Sándor. Világtörténelem, I. O-kor, 4. kiadás.
Négyesy László. Retorika, 4. kiadás.
Csengery János. Ovidiusból szemelvények (J. i. 64.), 6. kiadás.
Schuster Alfréd. Német nyelvtan, II. köt., 2. kiadás.
Szterényi Hugó. Állattan, 5. kiadás.
Toncs Gusztáv. Szemelvények a magyar epikai költőkből, (Jeles írók 82.), (Görögpótló 3. k. irod. olv.)
Wagner Alajos dr. Algebra. 9. kiadás.

VI. osztály.

Ábel Károly. Mértan, I., 6. kiadás
Badics Ferenc. Irodalmi olvasmányok, II., 7. kiadás
Radó Antal. Euripidesz Ifigenia Auliszban (J. i. 8.)
Kalmár Elek. Livius, 4. kiadás (J. i. 48.)
Lutter N. Ötjegyü logarithmus tábla, 16. kiadás
Maywald József. Görög nyeltan
Maywald József. Görög olvasó- és gyakorlókönyv
Mika. Világtörténelem, II., 3 kiadás
Négyesy László. Poétika, 3. kiadás
Schuszter Alfréd. Német nyelvtan, III. kötet, 2. kiadás
Csiky Gergely. Szofoklesz Antigonéja, 2. kiadás (J. i. 20.)
Szterényi Hugó. Ásványtan-chémia, 5. kiadás
Cserép József. Vergilius, 4. kiadás (J. i. 57.)
Wagner Alajos. Algebra, 9. kiadás.

VII. osztály.

Ábel. Geometria II., 5. kiadás.
Pintér: Magyar irodalomtörténet II. kiadás.
Szőke—Láng. Cicero. De signis (Verres elleni b.).
Dr. Földi József. Demosthenes vál. beszédei, 2. k.
Vietorisz. Herodotos. Szemelvények, (J. i. 88.)
Csengeri. Homeros. Odysseia, 4. kiadás.
Heinrich G. Minna von Barnhelm (J. i. 32.), 3. k.
Mika Sándor. Világtörténet, III. r. (Ujkor), 3. kiad.
Hittrich. Sallustius Jugurtha. 3. kiadás (J. i. 51.)
Schuszter Alfréd. Német irodalomtört. tank., I., 2. k.
Szijártó. Kisérleti fizika I., 2. kiadás.
Szilasi. Thukydides. Szemelvények, (Görögpótló), 2. k.
Cserép. Vergilius. Aeneis, (J. i. 57.) 4. k.
Wagner. Algebra, 9. kiadás.

VIII. osztály.

Ábel. Geometria, II. rész, 5. kiadás.
Alexander Bernát. Platon és Aristoteles. 5. kiadás.
Ujházy László. Magyarország oknyomozó tört. 2. kiadás.
Csengery. Homeros. Ilias, 4. kiadás.
Wirth. Horatius, (J. i. 75.) 4. kiadás.
Dr. Kornis. Lélektan. 4. kiadás.
Dr. Dékány. Közgazdaságtan.
Dr. Simon. Platonból szemelvények, (J. i. 63.) 2. kiadás.
Schuszter. Német irodalomtörténet tank. II.
Szijártó. Fizika, II. rész, 2. kiadás.
Schmidt. Tacitus. Annales, (J. i. 56) 2. kiadás.
Wagner. Algebra, 9. kiadás.
Zsámboki. A görög művészet kiv. alkotásai, 2. kiad.

Jegyzet: Hittankönyvek az egyes vallások előirása szerint.

IX.

Statisztikai kimutatás.

A tanulók száma: A rendes tanulók száma az iskolai év elején: 565, az iskola év végén: 475.

Az utóbbiak, tehát a vizsgálatot tett és osztályzatot nyert rendes tanulók, osztályok szerint a következőkben oszlottak meg: I. 51, II. 35, IIIa. 32, IIIb. 28, IVa. 34, IVb. 35, Va. 39, Vb. 30, VIa. 44, VIb. 42, VIIa. 28, VIIb. 29, VIIIa. 24, VIIIb. 24. Tizennégy osztályban: 475.

A tanulók vallása: Róm. kath.: 261, gör. kath.: 12, gör. kel.: 2, ref.: 56, ág. h. ev. 40, unit.: 2, baptista: 1, izr.: 101. *Százalékban:* róm. kath. 54%, gör. kath. 3%, gör. kel.: 0·30%, ref.: 10·70%, ág. h. ev.: 8%, baptista: 0·15%, izr.: 22·85%.

A tanulók anyanyelve: Magyar: 473, német: 1, szerb: 1. *Százalékban:* magyar: 99·58%, német: 0·21%, szerb: 0·21%.

A tanulók nyelvismerete: Csak magyarul beszél: 403, más nyelven is beszél: 72; az utóbbiak közül németül: 61, tótul 4, szerbül: 1, franciául: 1, angolul: 4, olaszul 1. *Százalékban*: Csak magyarul beszél: 84%, más nyelven is beszél 16%; az utóbbiak közül németül: 85·1%, tótul 5·5%, szerbül 1·3%, franciául 1·3%, angolul 5·5%, olaszul 1·3%.

A tanulók születésének helye: Budapesti 280, vidéki 195. *Százalékban*: Budapesti 58·8%, vidéki 41·1%.

A tanulók szüleinek foglalkozása: önálló gazda 10, önálló iparos 66, önálló kereskedő 39, önálló értelmiségi 51, közalkalmazott 193, magánalkalmazott 55, egyéb 61. *Százalékban*: önálló gazda 2%, önálló iparos 14%, önálló kereskedő 9%, önálló értelmiségi 10%, közalkalmazott 41%, magánalkalmazott 12%, egyéb 12%.

A tanulók szüleinek lakóhelye: Budapesti 354, vidéki 121. *Százalékban*: budapesti 74%, vidéki 26%.

A tanulók viselete: dicséretes 307, megfelelő 160, tűrhető 8. *Százalékban*: dicséretes 65%, megfelelő 33%, tűrhető 2%.

A tanulók előmenetele: jeles rendű 31, jó rendű 65, elégséges rendű 219, egy tárgyból elégtelen 77, két tárgyból elégtelen 49, több tárgyból elégtelen 34. *Százalékban*: jeles rendű 6%, jó rendű 13%, elégséges rendű 46%, egy tárgyból elégtelen 16%, két tárgyból elégtelen 10%, több tárgyból elégtelen 9%.

A tanulók mulasztása: Az egész év folyamán mulasztott tanítási órák száma: 13975, egy tanulóra jut 29 óra.

Magántanulók: Az év folyamán vizsgálatot tett 47 magántanuló. Osztályok szerint: I.: 2, II.: 2, III.: 2, IV.: 1, V.: 5, VI.: 9, VII.: 11, VIII.: 15. Vallás szerint: róm. kath.: 25, gör. kath.: 2, ref.: 6, ág. h. ev.: 6, baptista: 1, izraelita: 7. *Százalékban*: róm. kath.: 53·1%, gör. kath.: 4·2%, ref.: 12·8%, ág. h. ev.: 12·8%, baptista: 2·05%, izraelita: 15·05%. Megfelelt: 26, nem felelt meg: 21. *Százalékban*: megfelelt: 55·3%, nem felelt meg: 44·7%.

X.

FIGYELMEZTETÉS! A jövő évi beiratások ideje július 1., 2. és augusztus hó utolsó napjai. Az I. gimnáziumba belépni óhajtó tanulók ugyancsak július 1-én és 2-án vagy *augusztus 23-án és 24-én* jelentkezzenek szülők kíséretében. Ez alkalommal be kell adniok a kiskönyvet, a IV.-ik elemi o. bizonyítványt, anyakönyvi kivonatot (nem keresztlevél!) és oltási bizonyítványt. Jelentkezéskor 12 K-t kell fizetni. A felvételi vizsgálat idejét jelentkezéskor fogjuk közölni.

A javító vizsgálatot kérő folyamodásokat minden bukott tanuló (az egy tárgyból bukottak is) július hó 3-ig nyújtsa be az igazgatóságnál a tank. kir. főigazgatósághoz címezve.

A felvételi díj a vegyes díjakkal együtt 85 K. A tandíj 520 K, mely négy egyenlő részletben fizethető.

Bethlen Gábor Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság, Budapest.